

ידויו גלוי-הלב של שמואל קריב, שנידון בגיל 13 על רצח דודתו,

מנהלת בית-הספר, שנשפט שוב ל-15 שנות מאסר בעוון

אונס פרוצות, ושבת-המישפט העליון הפחית מעונשו זה שמונה שנים

אונס הפרוצה הנבולה

אסיר שמואל קריב

ממוסך בכלא תל-מונד. כששחרר היה קריב בין אותם בני-נוער, בעלי העבר הפלילי, ששילטונות צה"ל החליטו לגייסם לשירות סדיר. במהלך השירות הצבאי, וגם לאחריו, נראה היה ששמואל קריב הוא סיפור-הצלחה של שיקום וחזרה מדרך הפשע. אחרי שיחרורו עבד כמדריך עבורות-רחוב בחולון, אך פוטר מעבודתו זו על-ידי עיריית חולון כשנדוע לה בדבר עברו הפלילי. בפברואר 1977 הוא נעצר כחשוד באונס פרוצה, ומצא עצמו שוב מאחרי סורג ובריח. כיום הוא מרצה את עונשו בכלא רמלה.

את חוויותיו מאז ביצוע הפשע הראשון בגיל הנעורים ועד להרשעתו השנייה, פירט שמואל קריב ביומן אישי המצטיין בפירוט רב ובכנות. בסיגנון בהיר ואינטליגנטי מביא קריב ביומנו פרטים אינטימיים מהווי מישפחתו, חוויות מועזות מבתי-הכלא שבהם ישב, ותיאור מלא של מעשה הרצח בשנת 1968. היומן הגיע בדרכים נפתלות לידיו של כתב העל "העולם הזה", עורך קודם, והוא יפורסם כלשונו בכמה המשכים.

בחלק הראשון של יומנו, המובא להלן, מתאר קריב את חוויות ילדותו ואת השתלשלות העניינים שהביאה אותו ב-15 שנות-המאסר שהוטלו עליו בבית-המישפט המחוזי.

אישיותו של קריב שנויה במחלוקת. יש הרואים בו הוכחה ניצחת לכך ש, "פעם פושע, תמיד פושע", ויש הרואים בו דוגמה לשיקומו של עבריין. בהיותו קטין בן 15 הואס ברצח דודתו, מנהלת בית-הספר שלוה ב-1968. הוא הורשע ונש"ל, יחד עם שותפו לעבירה, למאסר

אל קוראי "העולם הזה" (המיכתב לא פורסם, שכן הוגש עירעור, העניין היה נתון בהליך מישפטי והיה בחזקת טוב-יודיעה).

אחרי דיון בעירעור שהגיש עורך-הדין זיו, שארך שנה, זיכו שלושת שופטי בית-המישפט העליון את קריב מאינוסה של ז'קלין רובינשטיין והפחיתו שמונה מתוך 15 שנות-המאסר שהוטלו עליו בבית-המישפט המחוזי.

אישיותו של קריב שנויה במחלוקת. יש הרואים בו הוכחה ניצחת לכך ש, "פעם פושע, תמיד פושע", ויש הרואים בו דוגמה לשיקומו של עבריין. בהיותו קטין בן 15 הואס ברצח דודתו, מנהלת בית-הספר שלוה ב-1968. הוא הורשע ונש"ל, יחד עם שותפו לעבירה, למאסר

הקוראים, כבני-אדם. גם אם לעזור לא תוכלו, הרי די אם תחושו בתוככם איזו הזדהות, ובוה — דינני נשפתי לחמש עשרה שנות מאסר על לא עוול בכפי. עמדתי למישפט באווירה עוינת, מול שקרים של אנשי מישטרה ופרובוקציה של שלוש פרוצות, אשר ללא רגש גרמו לי עוול זה... פתחתי במאבק מישפטי להוכחת חפותי, ואני מקווה שליבותיכם יהיו אתי. במידה שלא אצליח במאבקי, לא תיוותר לי אלא האפשרות לייטול את חיי במרדני. אני מקווה שיבוא היום שבו תוכח חפותי, בין אם אזכה לראות בכך ובין אם לא.

ידיעה קטנה בצהרון, בשבוע עבר, בישרה שאכן היתה אמת לפחות בחלק מהטענות הקשות שגולל קריב במיכתבו

"הוא קשר אותי לחוט שבגוע. יכולתי לזוז קצת. הוריד לי את החצאית לריצ'פה, שכב על הרצפה וביקש שאקח את האבר שלו בפה. הוא שכב על הגב ואני הייתי קשורה. היתה לי חופשיות לנוע וכן להתכופף. לא היתה לי ברירה ועשיתי את בקשתו..."

תיאור זה, של פרוצה בשם ז'קלין רובינשטיין, היה קטע מתוך עדותה במישפט אונס. עדותה של רובינשטיין, שהצטרפה אל עדויותיהן של שתי פרוצות נוספות, גרמה הטלת עונש-מאסר, חסר-תקדים במישפט הישראלי, על צעיר בן 24 שהורשע בשורה של מעשי-אונס.

גם הזונות ראויות להגנה, פסקו השופטים בנימין כהן, נחמיה בר ואליהו וינוגרד, שעה ששלחו את שמואל קריב (קירשנבוים) לחמש-עשרה שנות מאסר, בסיומו של אחד המישפטים המרתקים והמזעזעים שנשמעו בהיכל המישפט בתל-אביב בקיץ 1977.

הנאשם קריב הוכח בהלם כשנאקרא באוזניו גזר-הדין המחמיר. קודם-לכן הרי שיעו אותו השופטים בשוד ובאונס של שתי פרוצות, וזיכו אותו מאונס המרוצה השלישית. תדהמה אחזה גם בעיני תונאים, בני-המישפחה וסניגורו של קריב. פרקליטו של שמואל קריב, עורך-הדין מאיר זיו, הבהיר מייד שייאבק למען שולחו בבית-המישפט העליון. בני-המישפט פחה טענו שהעונש אינו צודק, והנאשם עצמו שקע בייאוש. הוא כתב מיכתב למערכת "העולם הזה", ובו הביע את כוונתו לאבד את עצמו לדעת.

בין השאר כתב קריב במיכתבו: "מעל גבי העיתון אני פונה אל ריגשותיכם,

לא נזקקתי ליותר מזה, לקחתי את העט וחתמתי במקום שאמרו לי. הייתי אז בן 15, ואת החקירה ניהלו במשותף המישה חוקרים מגוסים. למרות בקשותי לא איפשרו לי לראות את אבי או את אחי. איש לא טרח לספר לי שאני זכאי לשותק, או לדרוש ייצוג של עורך-דין. כך סגרר עלי את המלכודת בשי-טתיות.

אמא

חלתה בסרטן

מאתו זמן ואילך, הוחזקתי בבית-המעצר באב-רובי, בתא נפרד, כשישטר שומר עלי 24 שעות ביממה. מאיר חד יותר הועברתי, יחד עם שותפי, לכלא תל-מונד.

מה בעצם גרר אותי לבצע את אותה עבירה? מהו הרקע ש"הכין" אותי לכך? אני נזכר בילדותי, הייתי הצעיר, משני בנים במישפחתי — מישפחה מאושרת, בת המעמד הבינוני, שחיה בהרמוניה.

התא המישפחתי הזדעזע מעט כשאחי, שמבוגר ממני בשש שנים, התחיל לפרוק עול וליצור בעיות מישמעיות בבתי-הספר. אמי, שהיתה הדמות המרכזית בחיי המישפחה, עמדה חסרת-אונים ואבי הגיב על כך בהתפרצויות אלימות כלפי אחי. זכור לי מיקרה שבו היכה אבא באחת

לפי הצורך, כאומלל או כגברתן אלים. היסוד והתמצית של "תורת הדאווין" הם: איך להסתדר בחברה העבריינית כמה שיותר טוב, ולרכוש מעמד כמה שיותר גבוה. בית-המעצר מכיל בתוכו, מלבד החורמר האנושי המגוון, גם מיגוון של קולות וריחות אופייניים. ריח של חתב נמהל בריח הצבע שמגרח על הקירות לעיתים מזומנות, ריח של סיגריות וחשיש. אך מעל לכל שולטת בכיפה צחנת השתן, שאור תה ננסים לטשטש באמצעות ליזול ושאר חומרי-ניקוי זולים ופשוטים. המגבירים רק את תחושת המחנק והסירחון.

באותו בוקר קמתי בשעה 5.30 לערך, ובשעה 8.00 אט 9.00 נלקחתי למישטרה לחקירות. במשך היום הובאתי לפני שופט, שהחם על פקודת-מעצר לחמישה עשר יום.

לחקירייה-מישטרה סיפרתי את סיפורי, והם כתבו אותו בנוסח מישטרה. אחרי שכתבו את הסיפור בראשי-פרקים, הורדתי למטה. הובטח לי שבגמר החקירה אשלה הביתה, ואני האמנתי. בתום-לב, לסיפור. אחרי כמה שעות של המתנה, נלקחתי שוב לחדר-החקירות. וישם הוצגו לי ניירות גדולים, כתובים בכתב-יד צפוף, ואמרו לי לחתום עליהם. כשניסיתי לטעון שאני לא יודע בעצם על מה אני חותם, הומרצתי על-ידי שפע הבטחות, וכשאלה לא הועי — לו — השמיע באוזני ראש צוות-החקירה איומים, שהוא יהפנט אותי ויווריק לי זריר-קוטיאמת ולקינוח אקבל גם מכות-חשמל.

קלתי לראשונה בהווי המיוחד של הכלא והעולם העבריין. הייתי מחוץ לעניינים, ולפיכך קבעו מייד את ההבחנה ש, "אני אחד שלא בדאווין", כלומר — "יורם", שאינו מכיר את מושגי העולם המיוחד הזה ומינהגיו.

לישון לא יכולתי, וכשהאיר הבוקר אכלתי את הארוחה הראשונה מתוך צלחת פלסטיק מזהמת וספל צבאי מסריח כרבי עי, אשר הכיל תה בטיב מפוקפק.

בשלב זה ניגש אלי בחור לבוש גופיה, שרעד מקור, וביקש ממני בהשאלה את חולצת הגולף שלבשתי מחת לבגדי. ריח חמתי עליו ונתתי לו אותה. הוא הבי טיח להחזירה. דבר שלא עשה עד עצם היום הזה.

זה היה השיעור הראשון שלי בתורת הדאווין. תורה זו היא מקור גאוה בעולם העבריין, וכל מי שמעורה בה היטב, מריגיש עצמו בר-סמכא בעולם הפשע.

"תורת הדאווין" מאגדת בתוכה ערמור מיות, צביעות, חלקלקות, לשון רכה או קשה — הכל לפי הצורך והנסיבות. יש בה הרבה מיסודות ה"שנור" המסורתית. האדם שמשתמש בדאווין מציג את עצמו,

דאווין — שיבוש של המילה הערבית "דואווין", שפירושה: פיטפופי-סרק. המיך לה נובעת מהמילה "דיוואן" — חדר-האורחיים הערבי, שבו היו יושבים על הארץ, לאורך הקירות, ומרבים לדבר.

גיי 15 עשיתי את ההיכרות הראשונה עם בית-המעצר המחוזי באב-רובי, בעיקבות מיקרה-הרצח שהייתי שותף לו.

הייתי מעורב בעניין יחד עם עוד חברי נעורים. לאחר דיון מישפטי די ממושך שהסעיר את המדינה, נשפטנו שנינו ל-חמש שנות מאסר בפועל. היה זה תקופת דים מישפטי ראשון מסוגו בארץ. שבו נשפטו שני קטינים על עבירה של רצח. באותו זמן שוחחו איתנו עשרות אנשים, שהתעניינו במיקרה ובהשלכותיו. אך מכר לם נשארנו נאמנים, ומלאי נכונות לעזור, רק שניים: קצינת-מיבחן יקרה, שליחותה אותי לאורך כל תקופת מאסרי, וקצינת המיבחן הראשי לנוער. גם לאחר שירח רוריי מהכלא, שמרגו על קשר, והם היו עדים לחבלי הקלטה וההסתגלות שלי בחברה, ולא חסכו מאמץ להושיט לי עזרה בכל דרך אפשרית.

"לא

בדאווין"

עצרתי כחודש נובמבר 1968 והוכינסתי לתאי-המעצר של הנוער. הייתי עצור, אך לבשתי עדיין את בגדי בית-הספר שבו למדתי. צורת התנהגותי, דיבורי התגובותי לא היו אופייניים למקום, ולפיכך היתה גם התנהגות העצורים כלפי שונה. כאן נת-